

[Hans Hækkerup.]

til, at det er naturligvis ikke menneskeligt muligt at angive, hvor den nøjagtige grænse for det straffbare i en sådan tænkt situation kommer til at gå, og derfor tror jeg, der må være en vis margin. Om dette emne har professor von Eyben i „Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab“ skrevet en artikel, og med formandens tilladelse vil jeg gerne citere en enkelt sætning derfra. Professoren skriver:

„Hvis nogen vover sig ud i det tvivlsomme bælte, hvor loven ikke har kunnet give nøjagtig besked, da handles der under en risiko for et efterfølgende strafansvar.“

Jeg tror, at denne betragtning er rigtig, men vil gerne tilføje, at det i udvalget var vor bestræbelse at gøre denne margin så lille som muligt. Iøvrigt mener jeg det berettiget at sige, med de erfaringer, vi havde fra besættelsen i 1940—45, at problemet vistnok ikke er så stort, som man bagefter vil gøre det. Jeg synes, vore erfaringer viser, at befolkningen havde et ganske sundt instinkt for, hvad man i en sådan situation kunne og hvad man ikke kunne.

Ud fra de betragtninger, jeg her har anført, anbefaler jeg på mit partis vegne at stemme for straffelovsforslaget med de ændringer, hvorom der i udvalget er opnået enighed.

Jeg vil derefter gerne gøre et par bemærkninger om forslag til lov om dødsstraf.

Jeg har ikke lagt skjul på, at jeg oprindeligt var af den opfattelse, at man burde være blevet stående ved den affattelse, daværende justitsminister Steincke havde givet straffelovsforslaget, og hvorefter dødsstrafbestemmelserne fandtes i selve straffeloven i tilknytning til de bestemmelser, der hjemlede mulighed for anvendelse af denne straf. Det har der ikke kunnet samles enighed om, og når det ikke er tilfældet, vil jeg mene, at den fremgangsmåde, der nu er valgt, efter svensk mønster, er at foretrække for det forslag, den højtærede justitsminister oprindeligt havde fremsat, og hvorefter dødsstrafbestemmelserne skulle henføres til den militære straffelov.

Jeg gør opmærksom på, at dødsstrafforslaget under udvalgets forhandling er blevet mildnet på et væsentligt punkt, derved nemlig at dødsstraf ikke kan anvendes overfor forbrydelser begået i fredstid, og jeg vil ligesom udvalgets ærede ordfører pege

på de bestemmelser, der viser, hvor snævert dødsstrafbestemmelsen faktisk er blevet formuleret. Dødsstraf kan jo alene anvendes overfor den, der begår landsforræderi, overfor den, der begår højforræderi, overfor den, der begår groft angiveri, overfor den, der begår tortur overfor fanger, samt overfor den, der begår manddrab, og det er yderligere en betingelse, at forsættet er rettet imod at fremme fjendtlige interesser, ligesom det af lovbestemmelsen fremgår, at der kræves iøvrigt skærpende omstændigheder.

Udvalgets ordfører nævnte, at det også er en betingelse, at gerningsmanden på gerningstidspunktet er fyldt 21 år. Spørgsmålet om denne aldersgrænse har været diskuteret, idet straffelovstillægget havde en lavere aldersgrænse, nemlig 18 år. For mig var det et spørgsmål, om ikke erfaringen dengang talte i retning af, at nogle af de groveste forbrydelser er begået af helt unge mennesker, som på gerningstidspunktet endnu ikke var myndige. Problemet er dog efter min opfattelse ikke så stort.

Nu er det klart, at der kan anføres og vil blive anført en lang række argumenter imod indførelse af dødsstraf, argumenter, som også for os har vægt. Man vil pege på det kulturelle tilbageskridt, der ligger i, at dødsstraf genindføres i dansk straffelovgivning. Man vil fremhæve, og med megen ret, hensynet til de dødsdømtes pårørende og også hensynet til de straffuldbyrdende myndigheder. Man vil endvidere pege på faren for det uoprettelige, for justitsmord, og man vil vel også fremhæve, at een gang indført på et enkelt område er der fare for, at dødsstraffen breder sig til andre områder af den borgerlige straffelovgivning.

Om det sidste vil jeg dog gerne sige, at den opfattelse mener jeg ikke er rigtig, og jeg tror, det er berettiget at hævde, at det store flertal af os, der ved den endelige afstemning stemmer for dødsstrafforslaget, ubetinget ville vende os imod tanken om igen at indføre dødsstraf for overtrædelse af den borgerlige straffelov iøvrigt.

I argumentationen mod indførelse af dødsstraf er inddraget problemet om denne lovs forhold til Genèvekonventionen af 12. august 1949 om beskyttelse af civilpersoner i krigstid. I denne konvention findes der i artikel 68 en bestemmelse om,